

Senstant visuomenei, daugėjant žmonių, kuriems reikalinga pagalba, o artimiesiems gyvenant toli nuo Lietuvos, stebimas išaugęs poreikis vyresnio amžiaus žmones apgyvendinti socialinės globos įstaigose bei susidomėjimas steigti privačias suaugusiųjų asmenų socialinės globos įstaigas.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis, Lietuvoje vykdo veiklą 290 stacionarios socialinių paslaugų įstaigos. 2021 metais Lietuvoje yra išduota 14 leidimų-higienos pasų stacionarių socialinių paslaugų įstaigų veiklai. Panevėžio apskrityje veikia 25 stacionarios socialinių paslaugų įstaigos, daugiausia jų veikia Panevėžio rajone – net 7. Šiais metais Panevėžio apskrityje išduoti 2 leidimai-higienos pasai tokiai veiklai vykdyti. Panevėžio rajone baigiami įrengti ir nauji suaugusių asmenų socialinės globos namai.

Teisinis reglamentavimas

Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 21 straipsnio 4 dalies 5 punktas numato, kad stacionarių socialinių paslaugų įstaigų veiklai yra būtinas leidimas-higienos pasas. Leidimai-higienos pasai yra išduodami vadovaujantis Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklėmis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų katalogo 13 punktu, kuriame nurodoma, kad stacionarios socialinių paslaugų įstaigos yra socialinės globos įstaigos, teikiančios trumpalaikę/ilgalaikę socialinę globą vienu metu ne mažiau kaip 10 asmenų. Tokios įstaigos yra vaikų socialinės globos namai, socialinės globos namai vaikams su negalia, senų žmonių socialinės globos namai, specializuoti slaugos ir socialinės globos namai, specialieji socialinės globos namai ir socialinės globos namai suaugusiems asmenims su negalia.

Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigų sveikatos saugą reglamentuoja Lietuvos higienos norma „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

Pagrindiniai suaugusių asmenų socialinės globos įstaigų patalpų įrengimo reikalavimai

Stacionarioje globos įstaigoje turi būti įrengtos šios patalpos: gyvenamieji miegamieji; maisto tvarkymo patalpa su valgykla (išskyrus atvejus, kai maistas stacionariai globos įstaigai teikiamas centralizuotai); bendrasis kambarys; valymo inventoriaus ir priemonių laikymo patalpa arba vieta jiems laikyti; tualetas; dušas ar vonia. Virtuvės-valgomieji

įrengiami Socialinės globos normų aprašo nustatyta tvarka.

Gyvenamieji miegamieji moterims ir vyrams įrengiami atskirai, išskyrus atvejus, kai kartu gyvena šeima arba nesusituokusi pora, kuriuose turi būti užtikrinamas minimalus gyvenamas plotas ne mažesnis nei 5 kv. m. vienam gyventojui, bei apgyvendintų paslaugų gavėjų skaičius neturi viršyti Socialinės globos normų aprašu nustatytų reikalavimų.

Globos įstaigoje turi būti įrengta maisto tvarkymo patalpa valgykla, kurioje sudaromos galimybės pavalgyti. Bendrajame kambaryje, kur gyventojai kartu leidžia laisvalaikį, užsiima bendra veikla, kiekvienam gyventojui (paslaugų gavėjui) turi būti sudaroma galimybė atsisėsti.

Asmens higienos patalpos turi būti atskiros moterims ir vyrams. Tualetas, dušas ar vonia turi būti prie kiekvieno miegamojo. Higienos normos numato ir kitas galimybes asmens higienos paslaugų įrangimui priklausomai nuo gyventojų skaičiaus globos įstaigoje.

Įrengtinios pagalbinės patalpos – skirtos laikyti valymo inventoriui ir priemonėms arba vieta jiems laikyti. Socialinės globos įtaigos skalbiniai gali būti tvarkomi vietoje arba pagal sutartį su skalbykla, kuriai Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių nustatyta tvarka išduotas leidimas-higienos pasas.

